

DIARI CATALÀ

POLITICH Y LITERARI

ANY III.

BARCELONA.—DIVENDRES 11 DE MARS DE 1881.

574.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUGURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÀQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.—Barcelona, un mes 5 rals. | Fora, un trimestre, 20 | Extranger, (unió postal) trimestre 40

SANTS DEL DIA.—S. Constanti cf. Sta. Aurea vg.—QUARANTA HORAS—S. Joseph, en Santa Mònica.

Espectacles.

PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL.—Avui, divendres no hi haurà funció. Demà dissapte *Bocaccio*. Se despatxa en Contaduria.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Divendres 11.—La comèdia en 3 actes *Un marido como hay muchos y la pessa en un acte Lo de anoche.* Entrada 3 rs. quint pis 2 rs.—A les 8.

TEATRO DEL CIRCO.—Avui, Benefici del baix senyor Iriarte.—*Campanone, Picio, Adan y compañía.* Entrada 2 rals.—A un quart de nou.

TEATRO ROMEA.—Societat Cervantes.—Funció per avui divendres. La comèdia catalana en 3 actes *La nena, la ironja y la pessa Cel rogent.*—Entrada a les cantants 4 rals. id. al 2.º pis 2 rs.—A les 8.

Lo dilluns pròxim à benefici de don Anton Hernandez. Estreno de la *Los estremos se tocan, la comèdia en 3 actes El espejo y la pessa A sangre y à fuego.* Se despatxa en Contaduria.

TEATRO ESPANYOL.—Demà dissapte à benefici de don Anton Serraclar. 1.º La interessant comèdia en 3 actes *La ley del corazon.* 2.º La Societat Amichs Tintorers, cantarà les populars cançons, «Pel Juny la fals al puny» y los «Xiquets de Valls». 3.º Estreno de la pessa *Lo desmemoriat.*—Platea 3 rs.—Parais 2 rs.—A les 8.—No hi haurà safata.

BON RETIRO.—Se despatxa pera lo estreno de *El capitan Guliver* que tindrà lloc lo diumenge.

Reclams.

HERPES

sarna, escròfules, y demés humors, així interns com externs. No descuydar que 'l Rop antiherpètic de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únic que 'ls cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Vegis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

LA EMPERATRIZ

3 Escudellers Blanxs 3

GANGA.

Se venen 10 planxes de ferro y quatre de zing, ab sos correspondents marchs de fusta, pintats al oli; cada una d' aquestas planxes mideix un metro de amplada per dos de altura. Lo qui vulgui comprarlas podrà dirigirse, a la Administració de aquest periòdic de 12 à 1 de la tarda.

ANTIGA TINTORERIA DEL CENTRO

Llibreteria 13, y sucursal Escudellers, 56.

Se tenyeix y renta la roba de caballer ab tota perfecció. Especialitat en tenyir tota classe de sederias.

Llibreteria, 13, y Escudellers, 56.

VENEREO

Sa curació es prompta i radical y segura, sense mercuri copaiava ni altres preparacions perjudicials, per medi del XAROP ANTI-VENEREO DEL DR. CASASA.—Gonorreas, llagamars, tumors, dolors, estrenyiments; 'l venereo, en fi, en totes las seves formes, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA
Fàbrica de cotillas

RELIOTJES

de butxaca de metall blanch, plata y or de lley. Máquinas garantidas per 5 anys, desde DOS DURROS un. BASAR PARISIEN, 35, Rambla Centro, 35, al costat del Passatje Bacardi.

LA ESPANYOLA.

Cran varietat en objectes d' or y plata pera regalos. Cadenas, collars, medallons, pulseras y anells. Fabricació de monedros, cuberts, argollas pera toballons y tot lo que perteneix á serveis pera taula; plata garantizada.

Plateria y joyería La Espanyola, Fernando, 32, cantonada al de Avinyó.

Secció d' economia

DÓMESTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d' ahir.

Carns, despullas y tocino, sense variació.

Pescaterias.—Mercat del demati.—Market molt assortit y a preus acomodats. Los llagostins se venian á 7 rals la teresa, calamarsos y peixado á 5, congra burros y rata á pesseta com també 'l pagell; llus de 20 a 30 quartos, molls á 20, mollares y surell á 18, castanyola y cipia á 16, barats y rexada á 10, sardineta á 8 y pops á 6.

SUSCRIPCIO

A FAVOR DELS AUTONOMISTAS QUE ESTÁN SUFRINT CONDENNA EN LOS PRESIDIS D' ÁFRICA.

	Ptas. Cts.
Suma anterior.	662
Francisco Especier de Igualada.	5
Pelegrí Tapiolés	2'50
Bartomeu Lloret	1
Joan Serra	1
Francisco Costa	1
Mateu Solé	1
Joan Martí	2
Anton Miserach	1
Joseph Navarro	1'50
Frederich Carbonell	1
Joan Bartrolí	1'50
N. N.	1'50
Anton Lloret	1
Joseph Cases	50
Joseph Serra	50
Pere Batet	50
Vicens N. (á) Borrego	50
Total.	Pesetas. 685

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

Bellas-Arts.

Ni la setmana passada ni la present s'ha exposat à casa 'n Parés cap obra de mitjana importància. Tot s'ha reduhit à quadrets sense altre propòsit que 'l de produhir una obra mes de gènero, en la que tot lo seu mérit quedaba enclos en la *factura*, com se diu en lo dialecte professional.

La darrera setmana cridaren 'l atenció dels intel·ligents dues marinas del senyor Mas y Fontdevila que com ja suposarán nostres lectors eran d'estil impresionista.

Aquests dies estan exposats quatre quadros, no mes que regulars. Lo que ocupa 'l lloc de preferència es una marina original del senyor Martí y Alsina que poch ofereix de particular com à composició. En lo conjunt se nota la experta mà del autor, pero no podém passar per alt lo celatje que es escrivament dubtos.

No entrarem pas en analisar detalladament la obra del senyor Martí perque lo considerem capás per altras de mes empresa, com ho ha acreditat en distintas ocasions y especialment en la figura. Qui posseheix las seves qualitats no te de contentarse en donar volta dintre un circol tan reduhit com lo de las marinas y 'l paisatje menut.

Lo senyor Enrich Serra ha enviat desde Roma un quadro que no acusa pas 'l avens que era d'esperar del entusiasme y bonas disposicions del jove artista. Lo conjunt es poch atildat; sols son atesos los detalls y aquests encara no guardan relació. Lo celatje està faltat de qualitat igualment que las plantas. Las dues figures son ben dibuixades pero apart del color no tenen res de particular. ¿Perquè 'l senyor Serra obra tant à la lleugera?

Lo senyor Durà ha exposat dos quadrets no despossehits de condicions en lo que pertoca à las figures que constitueixen lo seu objecte.

En la botiga del senyor Vidal (passatje del Crédit), habém vist un paisatje del senyor Urgell pintat ab la frescura que te acredita aquell artista.

Secció de Fondo.

LO QUE PASSA EN EUROPA.

Continúa la qüestió d'Orient en lo mateix estat d'incertitud de sempre. Los representants de las sis potencias consignatarias del tractat de Berlin son los encarregats d'arreglar definitivament aqueix assumptu per la via pacífica, que no produxeix lo mes petit resultat, gràcies à la tècnica del Sultá. Sols busca dilacions, no dona jamay cap contestació categòrica y d'aquesta manera logra quan menos allargar la malaltia que 'l està aqueixant. La actitud seria y amenaçadora de la Grecia y 'l temor de que pugués estallar la guerra entre 'ls dos païssos, ha motivat la nova reunió de representants y la nota que tots presentarán al govern del Sultá, per acabar d'una vegada ab lo que tants perills ofereix per la pau pública.

Los Consells de ministres se succeeixen en Constantinopla ab una gran rapides y la duració que alguns d'ells han tingut demostra que tots quants han sigut cridats pera determinar la conducta que deu seguirse en los presents moments s'han fet càrrec de la importància que tindrian las seves resolucions. En ells hi han pres part, ademés dels

ministres, tots los que han sigut grans vizirs y las personas mes importants en lo ram de la guerra. Lo que mes preocupa la seva atenció era la base que debia adoptarse per las novas negociacions, que quedà acordada, habenthi solsament divergencia sobre la manera com se posaria en coneixement de las potencies, avants d'obrirse oficialment las negociacions. Si la base de que parteix la Porta es acceptada per totes las potencies, pot donar-se 'l plet guanyat pe 'l Sultá. Pero aqui està tota la dificultat. Las concesions que vol fer aquella estarán molt lluny de satisfer las esperances del govern heleno, alimentadas desde tres anys y fundadas en los acorts presos en Berlin.

La dificultat per ara podem dir que es de pura fórmula; puig mentres lo Sultá no vol donar à coneixe las concesions que està disposat à fer, sens saber ab anterioritat las reclamacions que podrán ferli 'ls representants estrangers, aquests no volen tampoch *soltar prendas*; no volen donarli à coneixe 'ls seus propòsits, sens estar avants informats dels sacrificis que 'l imperi estiga disposat à fer.

Al objecte de no oferir 'ls representants de las potencies diversitat de criteri, tingueren una reunió en lo palacio del comte Corti, embajador italià, pera que 'l representant anglès que debia tenir una entrevista ab lo Sultá pugués donar una contestació conforme à las instruccions rebudas per los demés. La solució que aquests pensan donar à las reclamacions gregas, es coneuda extra-oficialment; no aixis la que pensa donar Turquia. Aquells li deixan Janina, Met-Jovo y Prevesa, ab la condició de que aquesta última deixi de ser població fortificada, reduintla à port comercial. No nega la Turquia que estiga disposada à fer sacrificis; pero las disposicions que pren no son las mes à propòsito pera portar la confiança als interessats. Lo ministre de la Guerra de la *Sublime Porta* ha reorganisat 'l estat major y ha nombrat los que deuen posar-se al devant de las divisions militars de Larissa, Janina, Andrinópolis, Salónica y Kosovo, habent rebut la ordre de dirigir-se immediatament cada hu al seu destino.

La ley de repressió, votada ja en tercera lectura y promulgada en Irlanda, ha sigut ja posada en pràctica per lo lloch-tinent de 'l isla. Un negociant de Dublin, membre de la Lliga agraria y dels que mes s'han distingit per la seva activitat en los treballs d'organisació y de propaganda fou arrestat lo dia 8 del present.

Comensa un nou període en aquell desgraciat país. Los meetings se succeeixen los uns als altres; molt se treval·la pera fer simpàtica als centres mes liberals d'Inglaterra la causa del poble irlandés; pero fins ara las simpatías que hagi pogut adquirir, de poch han servit per aliviar la trista condició d'un poble que treval·la y no pot satisfer las seves necessitats. La conducta seguida pe 'l govern de 'n Gladstone es verdaderament inexplicable. Ha confessat moltes vegades que 'l malestar d'aquella isla era molt fundat, que las queixas que

exhalaba eran justas, que sos desitjos debian ser satisfets, que debia ferse alguna reforma en lo modo de ser de la propietat; y després d'aquestas confessions, quan semblava que son primer cuidado debia dirigir-se à acallar los ressentiments dels irlandeses, los hi suspen las llibertats, tapa l'estàtua de la ley y 'ls posa baix l'arbitràriet y l'capricho de la primera autoritat de 'l isla.

Y la paciencia d'aquell poble posada á prova no 's cansa y 'ls consells que li dirigeixen los gefes de la Lliga son pacífics y procuran ab los procediments que segueixen rompre tota classe de relacions ab lo fenianisme, qual objectiu es la independència de la Irlanda. Y com si no bastés la ley de represió, posada ja en pràctica, volen aumentar los seus sufriments ab un altre bill, tant autoritari com lo primer; volen impedir fins la possibilitat d'una insurrecció, prohibint la venda y 'l port d'armas als irlandeses. Necessaria haurá cregut aquesta nova disposició M. Forster que 's trasladá á Dublin pera ferse càrrec per si mateix del espírit públic, dominant en lo país y de qui 's diu que pendrá una part molt activa en las discussions que originarà en la Camara dels Comuns.

De totes maneras debém lamentar que un ministeri, entre quals individuos s'hi troben persones afiliades al partit radical, acudí á medis que estan molt en caràcter baix lo mando de la gent conservadora; pero que desdihuen dels que professan la màxima de que la llibertat basta y sobra pera curar las llagas que pugan aqueixar á un poble. Lo partit liberal, quan se creu impostor pera salvar una crisi ab las pràcticas de la llibertat, deu retirarse y abandonar lo camp als conservadors. Això es lo lògich y lo que debia fer lo partit liberal anglès.

En Bismark no abandona 'ls projectes que una vegada hagi acariciat. Lo Parlament alemany ha comensat á discutir lo projecte retxassat ja 'l any passat, que consisteix en demanar que 'ls pressupostos, en lloch de ser anyals, sian bis-anyals, allargant al propi temps lo periodo legislatiu fins á quatre anys. Las rahons que induhiren á votar en contra del primer projecte á la majoria del Parlament, subsisteixen avuy, son encara las mateixas. Res tindrà de particular que 'ls desitjos de en Bismark se vejessen contrariats pe 'ls diputats federales, per mes que tracti de basarho en los inconvenients que porta la reunió simultànea del Parlament y de las Dietas dels diversos Estats que componen la Confederació. En aquest sentit ha sigut explicat lo projecte pe 'l minstre Betticher, que no portá 'l convenciment á ningú de la conveniència de acceptar la ley. La discussió continuarà alguns dies y esperaré lo resultat que dongui la lluita entre 'l govern personal d'en Bismark y 'ls sentiments federales del Parlament.

CETTIWAYO.

Secció de Notícias BARCELONA

Funerals.—Demà á las deu del dematí en la iglesia de Sant Jaume se celebrarán los funerals pera l' etern descans de donya Rosina Paillez de Ravetllat, mare que fou dels nostres companys de redacció, don Pere Martir y don Alfons Ravetllat.

Monument à n' en Pau Claris.—Lo senyor arcalde accidental, don J. Pujol y Fernandez, ha contestat al ofici que á son dia li envia la Comissió encarregada del monument que s' ha d' erigir dedicat à n' en Pau Claris, diputat català, manifestantli que la rebrà en son despatx demà dissapte á las quatre de la tarde.

La qüestió de las aigües.—Se diu que lo contractista senyor Giraudier ha retirat tots los projectes y proposicions que tenia presentats al ajuntament demandant la cessió de las aigües de Montcada. Lo senyor Giraudier ha vist la opinió del públic respecte á aquesta qüestió y *Renuncia generosamente á la mano de Leonor, porque Leonor no le quiere.*

Are, que aquest negoci no resuciti en un' altra forma.

No hi ha un pam de net.—Ja tenim descobert un altre frau en lo dels consums.

Aquesta vegada lo descubridor ha sigut lo senyor Cuyás, qui l' altra nit arreplegà *in fraganti* á un feligrés qu' entraba despidicis de moltó, ab autorisació per escrit d' un empleat de l' arcaldia d' Hostafranchs y de paraula, segons digué, del famós é impermeable senyor Batllori.

¡No hi ha un pam de net!

Lluminarias.—La idea de celebrar lo pròxim cap-girell del Ajuntament ó lo que sia de Barcelona, ab grans illuminacions sembla que va prenent peu.

Los vehins del carrer de Fernando, entre 'ls que 'ls nostres Fivallers (nostres si 's plau per forsa) contan ab grans simpatias, son los que mes se proposan lluhirse. Aixis, al menos, corre de boca en boca.

Encara es viu.—L' Ajuntament, ó siga la corporació que gosa á anomenar-se aixís, se reunirà aquesta tarda, á la deshora de costum, per despatxar los assumptos... pendants.

Administració Económica.—Lo senyor Oriol, gefe econòmic que ha sigut fins are de Barcelona, ha sortit ja cap á Madrid y Málaga.

S' ha encarregat interimament de la seva vacant, lo gefe inspector dou Félix March Platero.

Societats catalanistes.—D' una ressenya que publica *La Renaixensa*, resulta que en aquesta ciutat existeixen 29 societats y corporacions de diversa índole que son purament catalanistas y tenen sos estatuts escrits en català, y 13 en altres diferents punts de Catalunya; ademés de 7 en las quals se deixa sentir la llengua catalana ja per medi de escrits com per medi de la discussió.

Nos sembla que 'l nostre colega s' ha quedat curt en la estadística.

Montanyas russas.—Lo tros de passeig de Gracia comprès en lo terme municipal de dita vila, está completament intransitable, tant en lo centro destinat á pas del carruatges com en los costats per abontá la forsa deuenen pararhi 'ls transeunts, fentse malbé no tan sols las botinas sino 'ls peus. Cada dia son mes numerosas las refliscadas y caigudas que 's sufreixen, per los punxaguts palets que surten en tot aquell tros de montanyas russas que per

escarni encara s' anomena *passeig*. Siga l' ajuntament de Barcelona com suposan alguns lo qui s' ha de cuidar d' arreglarho, siga 'l de Gracia com suposan altres, lo cert es que aquell tros no pot continuar per mes temps en l' estat qu' es trova y necessita una prompte reparació. Si no ho fa l' ajuntament á qui toqui, se veurán obligats los vehins y propietaris á ferho arreglar pe 'l seu compte.

Conferència entre dues autoritats.—Ahir á la tarda celebraren una llarga conferència lo senyor gobernador civil de la província y l' arcalde interi senyor Pujol y Fernandez.

De públich se deya que tractaren de la dissolució del Ajuntament.

Exposició.—Los estudiants de la facultat de Farmacia que tenen pendenta d' aprobació alguna assignatura de las compresas en l' ampliació, han elevat al ministeri de Foment una rasonada exposició demanant que se 'ls eximeixi de ditas assignaturas.

Mensatje.—Los mateixos escolars han acordat dirigir al senyor Albareda un mensatje de felicitació, per haber retornat las càtedras als catedràtics desposeixits per la situació canovista. Los estudiants de totes las facultats, instituts y escolas especials serán invitats á suscriure dit document.

Carreteras.—Sembla que en la carretera provincial de Sant Quirze á Berga, s' han ensorrat varios pontons y alcantariñas á conseqüència, segons se diu, de poca solides en las obras. Tot aixó son gangas per l' erari provincial. Sembla que aquests accidents son un poch massa freqüents en las obras de la indicada carretera, y seria de desitjar que l' inginyer senyor Palau fes per manera que no 's repetissen, ó sino 's podrà creurer que se 'ho mira de massa lluny.

Las barrinadas del Moll.—Ahir al moment de tirar una barrinada, una pedra d' ella va anar á parar á la esquina d' un jove que tingué d' esser conduït á la casa de Socorro.

Esperém que l' encarregat de las barrinadas pendrá mes cuidado en que s' ocasionin desgracias, y que 'l públic no siga imprudent acostantse al lloc del perill.

Homicidi.—En l' Hospital de Santa Creu, ahir estava exposat lo cadàvre d' un jove d' uns 20 anys, mort violentament lo dia anterior en lo pont del carril de Sarrià, prop del carrer d' Aribau.

Ahir demati encara no se 'l habia pogut identificar.

Resolució satisfactoria.—Per lo ministeri de Foment s' ha ordenat que 'l travia de Sant Andreu puga utilzar las dues vías simultàneament, com avans ho efectuaba.

Descubriment d' una fàbrica de moneda falsa.—Los agents d' órdre públic baix las órdres del inspector don Daniel Freixas descubriren ahir al mitx dia una fàbrica de moneda falsa en un pis del carrer d' en Fonollar, apoderantse d' una màquina per acunyar de gran presió: altra pera tallar y preparar los botons pera la acunyació motllos ab lo anvers y revers de monedas de cinch duros que 's confonen ab gran facilitat ab las de lley y una porció de pessetas antigas d' una imitació perfecta. També detingueren á una dona que hi trovaren en lo pis.

Desgracia.—Avans d' ahir á las quatre de la tarda ocorregué en una casa qu' està en construcció en la piazza de Junqueras, la sensible desgracia de caure en una bassa de cals viva un fadri fuster al moment d' entrar una porta ajudat d' un al-

tre fadri, ab tan mala sor que quedà casi cobert.

Inmediatament fou extret, y portat á sa casa, ahont se li prestaren los aussilis que 'l cas requeria. Lo seu eos, presentaba una cremadura general y los facultatius donan pocas esperances de salvarli la vista.

La claveguera del carrer del Rosal.—Persona competenta 'ns assegura ser destituïda de fonament la queixa de que 'ns fejam eco en lo número d' ahir, sobre la manera com se construeix la claveguera del carrer del Rosal.

Lo contractista, segons nos diu, compleix ab escrupulositat lo contracte y usa 'ls materials que son del cas.

Nos alegrem de poder fer aquesta rectificació.

Boccaccio.—La nova opereta de Soupé, *Boccaccio*, va obtenir avans d' ahir èxit complert en lo teatro Principal. Lo desempenyo fou molt regular, motiu pe 'l qual s'gueren aplaudits los artistas de la companyia.

Mort repentina.—Avans d' ahir va morir repentinament l' antich consierge del teatro del Circo.

Crónica criminal.—Avans d' ahir tarde en un pis del carrer del Portal del Angel, robaren á una senyora la cantitat de 1,900 pessetas, sense mediar fractura de porta. Dita senyora donà coneixement del robo als agents de l' autoritat, pero aquesta es l' hora que no s' ha pogut saber qui ó quins son los lladres.

Aussiliats.—En la casa de socorro del districte quart s' aussilià ahir á una dona que tenia una ferida en la m y unà jove carnicer que tenia un objecte estrany dins del ull.

En la del districte quint sigué aussiliat un jove, qui habentse barallat ab un altre en lo fielat de l' estació del carril de Saragossa, rebé un cop de bastó en lo cap causantli una grave ferida.

Corporacions.—*Associació Catalanista d' excursions científicas.*—Avuy divendres á dos quarts de nou del vespre en la «Associació Catalanista d' excursions científicas», don Antoni Aulestia y Pijoan donarà una conferencia sobre 'l tema: «La llengua catalana en l' excursionisme.»

Lo pròxim diumenge la propia societat verifcarà una excursió á Sant de Pere de Vilamajor.

Circul de la Juventut Mercantil.—Avuy divendres, dia 11, á dos quarts de deu de la nit, don Joseph d' Argullol, president de l' «Associació Catalanista d' excursions científicas» y soci honorari del «Circul de la Juventut Mercantil», donarà en los salons del mateix una conferencia pública desarollant lo tema: «Importància de la Economia política.»

—En lo mateix «Circul de la Juventut Mercantil», Ciutat, 6, tindrà lloc lo diumenge 13 del corrent, á las 8 de la nit, ura vellada musical y literaria que dona la Junta Directiva del mateix en obsequi als seus associats.

Notícias de Gracia.—*Funció de benefici.*—En lo teatro Principal de aquesta vila se verifcarà lo dijous dia 17 del corrent una funció á benefici del actor de caràcter don Lluís Munt, posantse en escena lo drama en 3 actes titulat «La Verge de la Roca» y estrenantse una pessa titulada «Conquistas fracassades» original del jove don Joseph Catarineu.

Lo beneficiat dedica la funció al «Foment Voluntari», per qual motiu creyém que tindrà un bon resultat.

Secció de Varietats.

DE TREMP A LA SEU.

Seu d' Urgell, 8 de Mars.

No pensaba entretenir ó molestar la atenció dels lectors, fins yá tant que hagués visitat Andorra, pero habentme obligat la pluja á retardar ma excursió d' un dia, cambio d' intenció y esrich la present. Una excursió per comarcas catalanas, com ho son las que estan entre 'ls rius Pallaresa y Segre, té sempre cert interès pe 'ls lectors del DIARI CATALÀ.

La província de Lleyda es sens dubte la menos coneguda de las nostras, y no obstant mereix serho tant com qualsevol altra. Per sa desgracia, fa molts anys que 'ls governs centrals la tenen abandonada y en gran part aislada del resto del mon: no es just que nosaltres no volguém conéixela ni comunicarnos ab ella.

Desd' Tremp cap á montanya pot ben dirse que m' hi ha carreteras. Lo viatje de Tremp á la Seu, donchs, té de ferse com en los temps de Mari-Castanya; á caball ó á matxo y per camins de cabras. Ab tals meidis de comunicació, en plé sigele dinou, per recorre uns 80 kilòmetres s' han d' emplear disset horas! y encara gracies si no 's trova cap entrebanch pe 'l camí, com per exemple una ruixada que m' ha atrapat á dues horas de Montenissell, que després de posarme com un xop, m' ha retardat de cinch á sis horas.

En un viatje de disset horas, quan es felis, inútil es dir que ha de fershi nit. Si la cosa va bé, no 's dorm malament, puig per fortuna los hostals no dependeixen directament de Madrid; pero si va menos bé, no hi ha mes recurs que acullirse á alguna *venta*, per l' istil de las de D. Quijote, sols que 'l que no es manchego no s' hi trova ab caballers ni ab príncipes, sino ab cosas molt mes reals que las que somiaba lo magnific tipò del castellà aventurer creat per en Cervantes.

S' sortint de Tremp y apartantse de las voras del Noguera, s' atravessa la rica Conca, que sols espera 'l camí de ferro pera ser una de las comarcas mes productivas, y després de deixar á la esquerra l' estany de Bastús, rich en cassa, s' arriba al peu de las montanyas que separan las valls del Pallaresa y del Segre. Pujant alguns centenars de metres, se trova lo poblet de Abella, ahont se dina.

De segur que 'l que no hagi recorregut may lo pais se deturàrà alguns moments en aquell poblet, que deu sens dupte son nom á la abundancia d' abellas que allí elaboran sos richs productes. Y s' hi deturàrà no tant per saborejar la mel, que es riquíssima, com per admirar la accidentació del terreno. Lo poble está col·locat en una situació semblant á la del monestir de Montserrat, y damunt d' ell penjan las rocas espedades.

Ab una accidentació semblanta á la de la reyna de las nostras montanyas, si no te Abella los richs punts de vista del Montserrat, gosa en cambi de la abundancia d' aigües, que brollan de per tot arreu en torrents impetuoses. Dos d' aquests se juntan darrera de las rocas, y per tenir pas degueren obrirsel, y en efecte obert lo tenen; pero tant estret, tant forsat, tant *poch natural*, que no sembla sino que un gegant hagi partit aquellas rocas ab una serra gegantesca. Lo pas d' Abella —del qual may havia sentit parlar— ab sas parets de roca viva y de molts cents pams d' alsaria, ab sos espelats completament verticals, y ab sa poca amplaria, que no passa de dos ó tres metres, pot competir ab los mes celebrats, y ofereix un panorama comparable á molts de la Suissa.

Desde Abella, que dicta unes cinch horas de Tremp, se comensan á pujar montanyas

pirenaicas, y s' entra en un verdader desert de rocas, en lo qual pot ben dirse que de molts sigles no hi ha posat la mà l' home. Als infelissos que viulen en las escassimas masias que 's troban y en los dos ó tres miserios poblets que en sis ó set horas se troban, pot ben dirse que no conixen al Estat sino per lo recaudador de contribucions y per los sorteixs de quintas.

Los montanyesos de la nostra terra poden ben bé benhebir la centralisació.

Pero aquell camí de caras entremix de rocas graníticas, es verdaderament imponent. Tant bont punt s' ha entrat á la montanya, se veu á la dreta aquella extensíma veta pirenaica que neix prop d' Aragó y forma un single espedit de roca pelada fins que mort prop d' Organyá, damunt del Segre. Lo single presenta en molts punts cops de vista que recordan los de Montserrat vistos desde Collbató, al peu de las cobas.

Després de cinch horas de pujar y baixar sempre, s' arriba al poblet ó barri de Montenissell, que quasi ni repara 'l que passa de llarch, pero abont pot axuplugarse lo que porta la pluja á la esquena. Allí, á la calor d' unes quantas teyas que cremaban damunt d' un tió posat vertical, vaig sopar ahir rodejat de firaires que 's dirigian á Salás, ahont comensarà demà la millor fira de bestiá que celebra la província de Lleyda.

Montenissell es ja molt apropi del Segre, pero com està situat molt alt, per arribar á Organyá s' han d' emplear dues horas baixant sempre. Aquest demati servian d' horisont las montanyas que separan la Seu de la Cerdanya, cubertas per una espessa capa de neu.

Las dues horas de baixada presentaban avuy un aspecte realment pintoresch. Al ferlas m' he topat al menos ab trenta ó quaranta collas de firaires, que pujaban cap á Salás, condueint bestiar de carga y de tiro. N' hi havia de totes las comarcas veïnates, pero la major part eran cerdans y rossellonesos. Alguns venian de molt endins de França atrets per la expectativa de fer aquest any bon negoci, puig segons sembla los preus del bestiar serán alts.

Arribant á Organyá torna ja un á trovar-se com a casa seva. Organyá es un petit poble, situat á la vora del Segre, pero respira ja la civilisació de las petitas vilas catalanas. No hi faltan bons hostals, cafés, llochs de reunió, periódichs, etc., etc., ni hi falta tampoch un regular número de personas ilustradas ab las quals pot sostenirse agradable conversa.

D' Organyá á la Seu cambia lo camí completament d' aspecte, puig que 's remonta 'l Segre per un camí verdaderament ferestech. Allí hi ha 'l pont del Diable y 'l Toll de Sant Armengol, que foren lo teatro de la tràgica fi del comte d' Espanya. Per aquest y altres motius, reservo 'l última part del itinerari per una nova carta.

Pero avans de terminar la present vull espliar una anècdota que ha cridat l' atenció del mosso de peu que guia 'l matxo en que jo anaba.

Uns dels firaires de que he parlat, rossellonesos per mes senyas, guian variadas mulas, lligades, com es costum, l' una darrera de l' altra. Una d' ellas s' ha deslligat al ser prop de nosaltres, y al anarla á tornar á lligar lo mulater, s' ha trovat ab que era guita. Lo meu mosso ja 's preparava á riures dels trevalls que passarian los francesos, quan ab gran sorpresa ha degut convences de que la empresa era facilissima. En efecte, ha bastat que un altre dels firaires se posés al costat de la mula y l' hi alsès de terra una de las potas de devant. La bestia s' ha trovat sens apoyo, y no podent tirar cossas baix pena de caure, ha tingut de deixar la mula com si fos la mes mansa de la colla.

— Vos no sabieu aquest medi tan sencil? he preguntat jo al meu mosso que estava mitx avergonyit d' haber volgut riure.

— En bona vritat que no —m' ha respondat la major franquesa.

Y recordantme jo de que he observat moltes vegadas que en la nostra terra no hi ha quasi una caballeria sense vics ó ressabis, mentre que en altres terras no n' hi ha quasi cap que 'n tingui, poso l' incident en aquesta carta, á fi de que tots los que, com lo mosso, no conequin un medi tan sencil, se convensis una vegada mes de que es una gran vritat aquell adagi que diu que mes val enginy que forsa.

V. A.

Correspondencias

DEL «DIARICATALÀ».

LA QUESTIO D' ANDORRA.

Seu d' Urgell 9 de Mars.

Avans de sortir cap á Andorra, aprofito uns curts moments per dar compte als lectors del estat actual de la qüestió. Relataré sols los fets, deixant las apreciacions pera la tornada de ma excursió.

Desde Lleyda vaig escriure que 'ls dos co-Prínceps habian publicat ab fetxa 28 de Febrer un conveni que habian fet. Segons aquest, debia procedirse á eleccions de conseil lo dia 7, estant las mesas vigiladas per interventors nombrats pe 'ls mateixos co-Prínceps.

Los andorrans no han acceptat lo tal conveni, y desde allavoras han realisat los fets següents:

Primer. Han firmat ab la companyia francesa tres escripturas relatives al establiment de casas de joch, banys y milloras en las Valis. Las tres escripturas estipulan los següents pactes:

La primera concedeix á la Companyia tot lo que demanaba, y la Companyia, en canvi, s' ofereix á realisar en sis anys una carretera que vagi de frontera á frontera, passant per Sant Juliá y Andorra la Vella, y ab ramals á totes las parroquias; á posar set mestres y altras tantas mestras, y á començar las obres dintre tres mesos.

La segona es una carta de pago de setze mil franchs que abona la companyia per pagar los gastos de la revolució del 8 de Desembre.

La tercera es una àpoca de deposit de cent mil franchs, com á garantia del cumpliment del primer contracte per part de la companyia. Aquestas cantitats las tenen ja rebudas los andorrans.

Segona. No han fet las eleccions lo dia set, com volian los co-Prínceps, sino ahir, dia vint, y sense interventors dels mateixos co-Prínceps. Segons las notícies d' ahir vespre, d' aquestas eleccions n' han sortit elegits los mateixos concellers posats per la revolució.

Per lo dit pot veureu que la qüestió dista molt d' estar resolta. Tant es aixís, que en lo poblet de Arcabell, que es lo darrer d' Espanya cap á la frontera d' Andorra, hi ha una companyia del batalló de Luchana, manada pe 'l coronel en persona.

Durant tot lo dia d' ahir va corre la veu de que aqueixa forsa anaba á tancar *lo pas*, ó sigui á establir un verdader bloqueix, impedint la sortida y entrada d' andorrans y de generos. A horas d' ara, no obstant, lo pas segueix obert.

Després de la publicació del conveni dels dos co-Prínceps, lo delegat francés y 'l Bisbe de la Seu van publicar cada un d' ells una alocució. D' elles los parlare en un' altra carta.

Mentre tant, lo delegat francés Mr. Imbert-Gourbeyre, que 's troba en la Seu, y lo Bisbe celebren continuadas conferencies, de las quals no 's pot traslluir gran cosa. De la part de la frontera francesa no se 'n sab res, puig que 'ls ports estan tancats per las neus.

En aquesta ciutat, ademés del dit delegat del govern francés, s' hi trova lo secretari

de la prefectura de Foix ab alguns dependents, y un redactor corresposnal del *Temps*. Tots ells posan à la fonda en que jo m' allotjo, y ab tots ells he conversat amigablement, recullint alguns datos que m' ajudaran à formar concepte.

Tanco aquesta mal girbada carta perque m' està esperant la caballeria que 'm conduhirà à Andorra. Demà tindré 'l gust d' assistir à la sessió que celebrarà 'l nou Consell, y podré enterar als lectors d' un acte que sempre es tipich y que avuy pot tenir gran trascendencia.

V. A.

AGITACIÓ EN PORTUGAL.

Lisboa, 7 de Mars.

Tot lo país se troba en la mes gran exitació. Los meetings se succeixen en varies punts de la nació. Ahir se 'n verificaren en Lisboa, Coimbra, Regua, Portimao, Faro, etcétera. Lo que tingüé lloch en Lisboa ahir à la una de la tarde, se celebra en lo teatro del carrer d' Olival, compareixenthi mes de mil persones, no cabent moltes d' elles en lo local; l' objecte de la convocatoria era protestar del tractat de Lourenço Marqués, que subjecta de fet aquesta posessió portuguesa al domini anglès; tractat, que verifica lo govern regenerador y ha sigut sancionat pe 'l progressista, que desde l' oposició 'l combatia. Ara 's comensá à discutir en la Càmara de diputats en sessions secretas, despertant l' indignació pública; alguns dels diputats ministerials se posaren contra 'l govern en aquesta qüestió. Ahir comparegueren en lo meeting alguns dels diputats que mes fermament han combatut lo tractat en la Càmara: los senyors Barros y Cunha, Trilho, Machado y Evaristo Branda. Com lo teatro no podia contenir tota la gent que 's presentaba, se tingüé d' obrir un altre còmici en un local pròxim al teatro, y allí 's pronunciaren discursos per en Teófilo Braga, Manel d' Arriaga, Magalhaes Lima, Gomes Leal, Evaristo Branda, Fialho Machado y alguns altres oradors republicans y socialistas, y aquí foren pronunciats per Leonardo Torres, Gillém de Vasconcellos Abréu, doctor Maia, Barros y Cunha, Bruno y alguns altres.

En mitx del mes gran entusiasme 's prengué l' acort de protestar contra 'l tractat y à mes contra l' infamia de trobarse en aquesta ocasió en las aigües del Tajo una esquadra inglesa, lo qual pot ser considerat com una amenassa à la nostra independència. Se nombrà una comissió perque anés avuy à las Corts à presentar la protesta del meeting, podentse agregar à n' aquesta comissió totes las personas que vulguessin y senyalant com à punt de reunió al devanç del palau de las Corts, avuy à la una de la tarde. Mes de 20,000 persones s' han reunit avans de l' hora indicada frente 'l Parlament, y allí han promogut una ruidosa manifestació à favor del membres de la comissió y contra 'l tractat de Lourenço Marqués. Desseguida s' han presentat lo cos de policia civil y 'l de la guardia municipal, pero la manifestació s' ha prolongat fins à las tres de la tarde. Mentrestant à dins del Parlament passaban escenes violentas en que 'ls diputats han arribat à vias de fet, segons de públich se deya; lo ministeri demanerà la dimissió.

Després d' haber cumplert son encàrrec la comissió s' ha retirat, seguida per l' enorme massa popular, dirigintse al centre de la població; precedia à la multitud la guardia municipal, que ha format cordó al llarg del Calhariz, ahont ha detingut als membres de la comissió obligantlos à que allí 's disperessim; cada un dels individuos de la comissió s' ha vist seguit per una gran massa d' aqueil poble que daba vivas à la comissió, à las principals figures del partit republicà y fins à la República. Alguns d' aquests

grups han continuat pe 'ls carrers de la ciutat baixa donant vivas à la República y moris al ministeri y à la monarquia. Una part de la gran massa s' ha dirigit à la redacció y oficinas del *Diario Popular* als crits de mori Mariano de Carvalho y hauria invadit la tipografia si la guardia municipal à caball no hagués corregut à tota brida à impedir los atacs de la multitud y à obligar al poble à dispersar-se.

Son las cinc de la tarda. S' han format grups en las plassas públicas; l' agitació es extrema; corre la veu de que 'l ministeri ha demanat la dimissió. No hi ha aparato militar pe 'ls carrers y per lo tant es d' esperar que 'ls ànimos s' assosseguin. No obstant, se parla de revolució per aquesta nit. No creyem que aquest rumor tingui fonament. Si ga com se vulga, escriurém tot lo que 'passi.

TEIXEIRA BASTOS.

Paris 8 de Mars.

Las eleccions verificades lo diumenge en lo districte de Montagne han donat la victòria al candidat republicà, M. Bansard des Bois, qui ha tingut 6757 vots contra 5197 reunits per lo candidat legitimista Levis de Mirepoix. M. Dugué s' havia retirat després del primer escrutini y havia aconsellat als electors que apoyesssen ab totes las seves forças al candidat republicà: conducta que 's ve seguint des de molt temps per lo partit. Un districte que havia donat sempre 'ls seus vots als candidats ultramontans ó cesaristes està definitivament per los representants de las ideas liberals y republicanas.

En la Càmara de diputats s' ha discutit una proposició de llei presentada per M. Rameau, pera fer desapareixer 'l decret del 23 de prairial, any XII, relativa als cementiris, que era un atach à la llibertat de conciència. Una de las condicions exigidas per dita llei era la de exposar los pares ó amichs del difunt la religió que professava pera saber lo lloch del cementiri ahont debia esser enterrat. La tendència de la proposició contrariaba las preocupacions dels pares de la Iglesia y natural era que per ells fos atacada. Lo sermon pronunciat per M. Freppel, ha cadsat y fastidiat à la Càmara, à la que ha confós ab un auditori de fiels, disposats à agellonar-se en un moment donat. La proposició ha sigut votada en primera lectura.

La premsa reaccionaria ha alsat la veu contra 'ls mestres del cantó de Arcis, departament del Aube, que en una reunió resolgueren enviar dues felicitacions als dos mes decidits campeons de la instrucció, M. Ferry y Pau Bert. Los esforsos que venen fent pera secularizar la ensenyansa debian veure 's recompensats pe 'l agrahiment de las personas mes interessadas en aqueix assumptu, com son los mateixos professors. Se declaran partidaris de la instrucció gratuita, obligatoria y laica; volen que s' estableixi una verdadera separació entre 'ls que tenen lo carrech de ilustrar la intel·ligència de la infància y 'ls que procuran conservar-la en las tenebras de la ignorància. Per los termes en que estan concebudas las dues felicitacions manifestan los ultramontans que s' han fet indignes de la confiança de las famílies cristianas y exhortan à n' aquestas que abandonin una ensenyansa que prescindeix de Deu y de la religió. Pero, com la França ha sapigut ja distingir sobre la ensenyansa donada per professors laics y la donada per las congregacions, tals consells no faràn pas disminuir la concurrencia à las classes municipals.

Un altre fet ha vingut à aumentar la indignació dels clericals y es la sentència donada per lo Consell académich de la Gironda contra M. Jauré, director d' un colègi, en que s' hi contaba la friolera de tretze jesuitas, encarregats d' altres tantas assignacions. Lo Consell l' hi ha impedit l' exercici de la seva professió per espai de tres mesos.

L' excedent dels pressupostos en lo mes de Febrer es de 18 1/2 milions de franchs.—X

Manresa 9 Mars.

Los manresans, hem tingut un Carnestoltes molt divertit à pesar del senyor Pere, qu' encara no ha caigut, dels pares jesuitas y dels frares premostenses.

Aquests últims se veu qu' estan molt cremats al veure que la gent se diverteix mentre ells ho passan malament en la vinya República, y sens dubte per això lo seu Prior, qu' es qui fa 'ls sermons en la Seu, lo dia 5 deixà anar desde la trona tan gran pluja de trons y llamps en forma de disbarats, que si no 'm dono pressa à sortir al carrer, fins crech que 'm revento de riure.

Pobre Prior! Lo mal humor que li han ocasionat los francesos are 'ns lo vol fer pagar als manresans.

Per si vostés volen saborejar algun retall d' oratoria fraresca, aquí va:

—La iglesia católica, vociferaba, no permet que 's vagi al Teatro, ni als balls, ni als Cassinos, ni al café.

Naturalment, per comedia ja n' hi ha prou ab la que tot sovint representan los frares; en quant à balls prou ball están pasant frares y jesuitas en França; per lo que toca à Cassinos, ¿qué mes cassinos que 'ls convents dels que son sòcis los que cobran y no 'ls mansos que pagan? y respecte à cafés, als frares los hi convé mes que 's prengui café à casa per si algun llunàtic los hi posa à taula una tassa que valgui per dues.

Continúa disbaratant lo prior:

—Aquell que jo sàpiga que va à tots aqueixos llochs que la iglesia condemna, que no s' acosti pas al Tribunal de la penitència, puig serà **[EXCOMUNICAT!]**

Ab tot això qui surtirà guanyanthi serà l' empresa del ferro-carril, perque molts neos dels que hagin pecat anant al teatre, als balls, als cassinos y als cafés, si volen trobar l' absolució en lo confessionari, haurán de anar à confessar-se à Barcelona, ahont si las coses se portessin tan à la punta de la espasa com vol dir 'l prior, no hi hauria mes remey que llençar excomunions à dreta y esquerre.

Acabaré de parlar del frare, ab lo següent rasgo d' eloqüència, encara que à vostés los hi fassí l' efecte d' un cop de trabuch:

—**[Los que no son catòlichs son uns INDIGNES y uns DESHONRATS!....]**

Vegin si van fer bé 'ls francesos desentse d' aqueixa gent. Jo no sé 'ls nostres governs com no van un xich mes mirats per lo que toca al ram d' Aduanas. Fins aquells lliure-cambistas mes escrupulosos haurian de voler que s' augmentés lo cos de carabiners, encara que no fos mes que per impedir l' entrada de cert contrabando.

A pesar del prior, sis balls que ha donat l' acreditada y distingida societat *La Pulchinela*, han sigut lluhidissims per lo que 's refereix à la concurrencia. Pera que la festa hagués sigut completa, no mes faltaba que 'l director de la orquestra dels vintidos músics, senyor Vallés, no hagués donat gat per llebra als aficionats à la dansa.

Los hi haig de fer saber que à Manresa hi tenim un digne competidor del *Feo malagueño* de Barcelona. Es aquest lo pastisser del carrer de Sobre-roca, qui ha posat en lo balcó de la seva célebre casa *una bandera corgà y colorà*. Sols que aixis com lo *Feo malagueño* de vostés ven roba bona y barata, lo nostre *feo* anuncia la venda de.... jutllas!

Ja sento com algun lector exclama: Tan mateix aquest corresposnal exagera un xich massa. ¡Jo exagerar! Creguin que sent liberal de tot cor, se pateix molt d' esperit en aquesta ciutat casi del tot levítica, y en la que per molts dels seus fills encara vivim dos sigles enrederits. Molt serà que un dia ó altre no fem nét; pero creguin que haurém de treballar molt y ab moltíssima fermesa.

A perill de ser condemnat pe 'l prior dels frares premostenses, me permetré dilshire que desde 'l dia sis d' aquest mes està funcionant en lo teatre Conservatori, l' anuncia-

da companyia d'òpera italiana, habent debutat ab lo «Rigoletto.»

La companyia ha correspost à las espèransas dels filarmònichs manresans, y si la orquesta no s' hagués ressentit de la falta d' ensaig l' èxit del conjunt hauria sigut del tot satisfactori.

Al parlar del nostre *Feo malagueño*, ó siga del pastisser del carrer de Sobre-roca, he calificat de *cèlebre* la seva casa. Tot Manresa sap lo perqué del calificatiu. Un dia que 'm vagui l' esplicaré als senyors lectors del DIARI CATALÀ.—Jo.

Cassá de la Selva 7 Mars.

Durant l' odiat govern del ex-mónstre y à fi de contribuir à la sembra (llavors general) de la grana del fanatisme, aqueixa població no volgué quedarse endarrera en tan piadosa obra y, los que forman part de las honradas massas carlistas, comprengueren que era ocasió de aprofitar la de establir en aquesta vila una escola de germans de la doctrina «neo-catòlica» ó sia d' aquells que tan bon recor deixa en la vehina nació per son inmens carinyo fà las criaturetas que 'ls conflabán los pares inexperts.

Un carli dels de casa, dels que son los millors pera assumptos de aquest gènero, s' ha posat al frente de la empresa de que vinç parlant, admirablement secundat per l' Arcalde, acerrim defensor de tot lo que pot referirse à la *instrucció* religiosa y dich de la religiosa, puig la que 's dona en las escolas municipals, no ompla en poch ni en moltas aspiracions; com ho proba de sobras, lo número de visitas que à aquellas ha girat la Junta durant sa presidència; número, que si bé no tinch datos prou certs pera assegurarho, no crech enganyarme si 'l faig jàcendir à la eloquènt xifra de *zero*. En cambi es impossible contar las visitas al senyor Rector y las fetas al Director dels referits germans en los pochs días que hi ha que 's troba entre nosaltres aquell respectable senyor.

Preparadas las cosas pera la instalació del religiosos, sobrevingué la caiguda de 'n Cànoves y se suspengueren las obras en lo edifici que se 'ls destina, qual suspensió produí un bon efecte perque tothom cregué que ja no venian los germans. Pero lo goig dels bons lliberals vā anar al pou, puig apesar de governar en Sagasta ja 'ls tenim aquí en disposició d' arrencar fins las arrels de las malas costums creadas ab la ensenyansa lícica y plantejarla baix aquest gran principi: «val mes religió (neo-catòlica per suposat) sense instrucció, que instrucció sense religió (neo-catòlica).»

De lo exposat se deduix que los fruits del govern d' en Cànoves venim à recullirlos ab lo de 'n Sagasta, sense que aquest home públich fassa un pas per evitarlo. Quinas ventatjas ne tocarém nosaltres de un govern que se titula lliberal y no s' atreveix contra 'l clericalisme?

Oblidaba dirlos que l' edifici que ocuparán los germans, està al costat del convent de monjas que existeix en aqueixa vila. Segurament es cosa que ja haurán previst los iniciadors de la instalació y que per cert acaben d' assegurarme que d' aquesta coincidència n' estan molt contents los germans. Jo ho crech!

Si algun dia aquesta familia me dona, com no ho dupto, peu pera contar algun fet que valga la pena, no 'm descuidaré de posarlos al corrent.—N.

Vallirana 9 Mars.

Molt senyor meu: Tinch de participarli que aquest país, à mes de serlo de las missas y butllas, es també bastant lo dels euredos en administració local. Figuris que, després de concedida al poble una condonació de consums, y alguns sobrants que

s' ha dit hi havia de l' any passat, l' Ajuntament actual se troba ab un deute à la Diputació de nou mil doscentas y tantas pessetas, deute que dita Diputació li exigeix dintre curt temps.

Lo regular fora que l' Ajuntament dit, demanès als arquitectes passats comptes clars de la cobrança é inversió de fondos; pero sembla que 's demostraran bastant repulsius à n' aquesta idea; y l' Ajuntament crida als contribuyents per si voluntariament voleen aixugar lo déficit de que 's tracta. Alguns contribuyents veuen l' assumptu poch clàr, y duptém que logri l' Ajuntament actual lo que 's proposa si no vè avans la rendició de comptes de 'ls arquitectes passats. Veurem lo que succeixrà. — Lo Correspondent.

Secció Oficial.

Societat Barcelonesa de amics de la Instrucció.—Aquesta Societat celebrarà sessió general ordinaria lo dia 12 del corrent à dos quarts de nou de la nit en lo institut de Foment del Treball Nacional.

Lo que se avisa als Senyors Socis pera que se serveixin asistirhi.

Barcelona 9 de Mars de 1881.—Lo Sòcio.—Secretari 1.er Joseph Bertomeu.

Companyia del ferro-carril de Barcelona à Sarrià.—En la Junta General celebrada en lo dia de ahir, s' acordá procedir al pago del complement dels beneficis repartibles del últim exercici. En sa consecuencia los senyors accionistas podrán presentarse ab lo cupó núm. 6 de sos respectius tituls en las oficinas de la línia, pera efectuar lo cobro correspondent, medianat facturas, que se 'ls facilitarán y que deurán omplir, los dias 14, 15 y 16 del corrent de 3 à 5 de la tarde, y despòs los dimecres de cada setmana à iguals horas. Los que tingan sas accions depositadas en la Gaixa social, bastarà que presentin los resguarts que poseeixin.

Barcelona 10 de Mars de 1881.—P. A. de la J. D.—Lo Secretari, Francisco de P. Serret.

Ajuntament constitucional de Barcelona.—Secció de quintas del Districte de Llotja.—Per última vegada se requireix als mossos de aquesta Secció concurrents al actual reemplàs del Exèrcit y anys anteriors que tingan alegada excepcions uns y reproduïdas altres, que no hagin presentat encara los documents indispensables pera justificarlas, ho verifiquin dintre del improrrogable térme de vuit dias à contar desde la fetxa de aquest anuncii, durant las horas laborables; de lo contrari se resoldrán los expedients en merits del que consti en los mateixos.

Barcelona 11 de Mars de 1881.—Lo Tinent de Arcalde President, Casimiro Cusachs.

Administració principal de correus de Barcelona.—Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta Administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.

Número 91. Valentina Crangel, Figueroles.—94. Joan Pedrals, Tarragona.—95. Catarina Armeniol, Palma.—96. Joseph Duran, Glesa de Monserat.—97. Anton de Togores, sens direcció.—98. Antonia Ricol, San Martí de Provensals.—99. Albert Targon, Barcelona.

Barcelona 9 de Mars de 1881.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Defuncions.—Desde las 12 del 9 fins à las 12 del dia 10 Mars de 1881.

Casadas, 1.—Casats, 5.—Solters, 0.—Solteras 1.—Viudos, 0.—Viudas, 1.—Noys, 4.—Noyas, 4.—Aborts 1.—Naixements: varons, 15.—Donas, 7

Secció Comercial.

PORT DE BARCELONA.

Embarcaciones entradas en lo dia d' ahir.

De Terranova b. Isolina.

De Sevilla v. Vargas.

Ademés 9 barcos menors ab 262 pipas vi pera trasbordar.

Despatxadas.

Pera Cartagena v. Whitehall.

Id. Hayre v. Tasso.

Id. Génova v. Vena.
Id. Marsella v. Vargas.
Id. Palma c. Anibal.
Id. Pomaron v. Coleridge.
Ademés 9 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera B. Ayres b. Soberano III.
Id. Liverpool v. Magallanes.
Id. Colon v. Martinique.
Id. Ponce b. g. Joven Pura.
Id. Habana b. Sabina.
Id. B. Ayres b. Carmita.
Id. Tarragona v. Oscar.
Id. Génova v. Vená.
Id. Cartagena v. Whitehall.
Id. Civitavecchia p. Biasino.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 10 DE MARS DE 1881.

Londres 4 90 d fetxa, 48 50 per 5 ptas.
París, 8 d vista, 5'07 1/2 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'07 1/2 p. per id.

	8 dias vista		8 dias vista		
Albaceta	3 1/2	dany	Málaga	3 1/4	>
Alcoy	1 1/2	>	Madrit	3 1/4	>
Alicante	1 1/2	>	Murcia	5 1/8	>
Almeria	1 1/2	>	Orense	1	>
Badajoz	5 1/8	>	Oviedo	1 1/2	>
Bilbao	5 1/8	>	Palma	5 1/8	>
Burgos	1	>	Palencia	1	>
Cadis	5 1/8	>	Pamplona	1 1/2	>
Cartagena	5 1/8	>	Reus	1 1/4	>
Castello	5 1/8	>	Salamanca	1	>
Cordoba	1 1/2	>	San Sebastià	1 1/2	>
Corunya	1 1/2	>	Santander	5 1/8	>
Figueroas	5 1/8	>	Santiago	1 1/2	>
Gerona	5 1/8	>	Sevilla	5 1/8	>
Granada	7 1/8	>	Tarragona	1 1/4	>
Hosca	3 1/4	>	Tortosa	3 1/4	>
Jeres	1 1/2	>	Valencia	5 1/8	>
Lleyda	5 1/8	>	Valladolid	7 1/8	>
Logronyo	3 1/4	>	Vigo	1 1/2	>
Lorca	7 1/8	>	Vitoria	3 1/4	>
Lugo	1	>	Zaragoza	5 1/8	>

EFFECTES PUBLICHS.

Tit al port, del deute cons. int. 21'27 1/2 d. 21'32 1/2 p.
Id. id. esterior em. tot. 22'45 d. 22'60 p.
Id. id. amortisable interior, 40 25 d. 41' p.
Ob. pera sub à fer-car de totas em. 41'50 d. 41'65 p.
Id. del Banch y del Tresor, sèrie int. 100'75 d. 101'25 p.
Id. id. esterior, 101' d. 101'50 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas 99'50 d. 100' p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 94'90 d. 95' p.
Bonos del Tresor 99'25 d. 99'75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 165' d. 166' p.
Societat Catalana General de Crèdit. 175' d. 178' p.
Societat de Crèdit Mercantil 48' d. 48'25 p.
Banch Hipano Colonial, 76'25 d. 76'50 p.
Real Com. de Canalització del Ebro 12'40 p. 12'50 p.
Ferro-carril de B à Fransa. 145' d. 145'50 p.
Id. Tarragona Martorell y Barcelona ' d. ' p.
Id. Nort d' Espanya 99'40 d. 99'80 p.
Id. Medina Campo y Orense à Vigo, 75' d. 75'25 p.
Id. Valls a Villanova y Barcelona 71' d. 72' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100'25 d. 100'50 p.
» emissió 1º Janer 1880 95'75 d. 96' p.
Provincial, 105'50 d. 106' p.
Fer-car de Barc à Zaragoza 114' d. 114'50 p.
Id. id. Sèrie A. de 500 ptas 63' d. 63'25 p.
Id. id. Sèrie B. de 475 ptas 63'25 d. 63'75 p.
Fer-car. de Tar. à Barca y Frans. 106'75 d. 107' p.
Id. T. à M. y B y de B. G. 1D'75 d. 102' p.
Id. —Barcelona à Fransa per Figueras 63' d. 63'15 p.
Id. —Y minas S Joan de les Abadesses 94'50 d. 95' p.
Id. —Grau à Alm. y Alm. à Val. y Tarr. 52'15 d. 52'25 p.

COTISACIO oficial de las Bolsas de Madrit, París y Londres, del dia 10 de Mars de 1881.

Madrit. Renta perpet. int. al 3. p. 0|0 21'50 ext.
Deuda amort. ab interès 2 p. 0|0 int. 41'37 1/2
Bonos del Tresor de 2,000 rals. 100'25
Oblig. del Banch y Tresor sèrie int. 101'75
Id. del T. sobre prod. de Aduanas. 101'25
Id. generals per ferro-carrils. 41'90

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrit Paris y Londres.

Madrit.—Consolidat interior. 21'52 1/2
Subvencions.
Amortizable.
Bonos.
Paris.—Consolidat interior. 20'06
exterior. 21'31

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo consolidat à 21'35 diners y 21'37 1/2 paper.

No s' invita particularment.

PAPER PERSA

DE PALLA DE ARRÓS
PERA CIGARRILLOS,

Se adverteix als senyors fumadors que lo únic deposit de dit paper procedent de la tant acreditada fàbrica V. H. de París, y únic en Espanya que reb directament de aquella fàbrica lo PAPER PERSA, es lo establert en lo carrer de la Palla, núm. 3, quals llibrets, pera evitar falsificacions, portarán en las cubertas un sello en relleu en que 's llegirà J. A. P., Palla, 3, Barcelona.

SOLUCIÓN CASES

DE CLORHIDRO FOSFATO DE CALS.

Única aprobada y recomendada per la Real Academia de Medicina y demés corporacions médicaes que la recomanaen eficazment com lo mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de appetit, etc., sustituhint ab ventaja á la de COIRRE.—Al per major senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

Enfer-
me-
tats
de la

MATRIS

Carme, 3, principal.—Reb de 2 á 4.—Los días festius de 9 á 11 del demati.

Provinentes del embràs, part, abort.—Tractadas per VIDAL SOLARES, doctor en Medicina y Cirurjialde las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en as referidas afeccions y antich metje estern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitie, dedicat al tractament de las enfermetats de la matriz Enfants Malades, ó assilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 11.

Don Francisco Vives y Biosca.—Funeral y missas á las 10 matí en la parroquia de S. Francisco.

Donya Felicia Costa.—Missas á las 9 matí; totes las missas de 9 á 12 en la capella del Santissim Sagrament de la iglesia parroquial de Santa Maria del Pi.

Don Rafel Ordeig y Domenech.—Funeral á las 10 matí en la iglesia de S. Miquel (Mercé).

Donya Maria Onyós de Augé.—Funeral y missas á las 10 matí en la Iglesia de S. Jaume.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa farmàcia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

JULIO DUFRESNE.

DENTISTA DE PARIS, reb de 9 à 12 y de 3 à 6.
RAMBLA DEL CENTRO, 8, pis segon, al costat del Liceo.

BESCUITS

ADMETLLATS VIÑAS

á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema y al Llimó.

De venta en las confiterías y tendas de comestibles.—Deposit, 16, Avinyó, 16.

BASAR COLON, CARRER NOU DE LA RAMBLA, 8.

Se restauran y adoban candeleros, rellotges de taula y figures de bronzo.

OBERTURAS DE REGISTRES.

COMPANYIA HISPANO-FRANCESAS.

Línea de Vapors entre Cette y 'ls ports espanyols del Mediterrà.

DIRECTOR MR. H. MARTIN.—CETTE.

VAPORS	VILLE DE CETTE,	de 1700 toneladas, capitá, Michel.	
	CATALUÑA,	1700 — — — — Torrens.	
	SAN JOSE,	1000 — — — — Pi.	
	NAVIDAD,	1000 — — — — Rodriguez.	
	ADELA,	200 — — — — Gervais.	

Aquests vapors construïts segons los últims models, reuneixen les millors condicions pera la carga y comoditats pera passatgers.

SORTIDAS DE BARCELONA.

PERA CETTE.

PERA VALENCIA, ALICANT, CARTAGENA, ALMERIA Y MALAGA.

Consignataris senyors PONSENTI Y ROBREÑO, Llauder, 1, entressuelo.
Dirigir-se en Cette á Mr. Bmy. Rigaud.

Tots los dimars y tots los dissaptes.

Tots los diumenges.

Telégramas particulars.

Madrit 10, á la 1'15 matinada.—La *Gaceta* publica una Real órdre confirmant la providencia de lo Gobern de Barcelona, mandant al Ajuntament eliminar un arbitri del pressupost municipal, y un' altra anunciant las eleccions municipals de Camarenas (Girona).
Bolsi.—Consolidat, 21'45.

Madrit 10, á las 3'15 tarde.—S' indica al senyor Pisapajares pera l' carrech de rector de l' Universitat central.

L' últim import del frau descubert en l' Habana s' eleva á prop d' un milió de duros.

En lo pròxim Consell de ministres se tractarà del matrimoni civil. En lo seno del gabinet impera l criteri de derogar lo decret del senyor Cárdenas, referent á aquest important assumpto.

Bolsa.—Consolidat, 21'47.—Bonos, 100'25.
—Subvencions, 42'07.

Madrit 10, á las 5'15 tarde.—S' ha rebut en lo ministeri de Hisenda la exposició que la Junta d' Agricultura, Industria y Comers de Barcelona ha dirigit al Gobern, relativa á la companyia de magatzems generals de depòsit en Barcelona, qual exposició ha sigut informada favorablement per lo minstre de Foment.

S' han firmat tres indults de pena capital.

Madrit 10, á las 5'45.—En Consell de ministres s' ha acordat contestar á la nota del Nunci dihent que la circular referenta á ensenyansa no llastima lo Concordat ni infringeix la Constituciò.

S' ha donat ordre pera que las adminis-

tracions económicas rebin y recullin tota la moneda de plata borrosa que's presenti, destinantla á la casa de moneda.

Lo rey ha firmat lo decret concedint lo títol de príncipsa d' Asturias á l' infanta Maria de las Mercés. Demà apareixerà en la *Gaceta*.

Madrit 10, á las 9'45 nit.—Ha sigut nombrat gefe de la Administració Económica de Barcelona, don Pere Mayoral.

Lo senyor Surra accepta la direcció de l' Hisenda en Cuba.

Demà s' resoldrà definitivament la qüestió dels catedràtics, no quedante cap d' excedent.

Han ocorregut novas complicacions en Andorra, retrasant la solució pacifica que era de suposó.

Paris 10.—Corren rumors de que lo ministeri s' mostra hostil al restabliment de lo escrutini per llista, per lo que procurarà guanyar temps fins que arribin las vacacions de Pascua.

M. Barodet ha presentat una proposició demandant la revisió de la Constitució, segons la qual las dues Càmaras se reunirian en Congrés lo 15 de Juny, pera procedir á la elecció d' una Convenció nacional encarregada de la redacció de Constitució baix unes bases verdaderament democràtiques.

Paris 10.—Lo centro esquerra del Senat prepara un projecte de llei demandant la reducció de la contribució territorial.

Continúan las conferencias en Constantinopla. La Porta insisteix en demanar als embaixadors garantias. Grecia acceptarà les dessisions que s' adoptin en aquellas.

S' han fet en Dublin 30 presoners més d' individuos de la Lliga agraria.

CURACIO DE LAS MALALTIAS

DE LA VISTA.

Tractament especial que esclueix càustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 á 2 y de 6 á 8.

ASALTO, 27, primer.

Gratis als pobres, de 3 á 4.

Variat assortit. Mantas de llana per llits, alfombras, telas cotons á preus molt reduïts. Raurich, 16, y Euras 10, travessia del carrer de Fernando.

XAROP CURATIU de la anciana SEIGEL, procedent de la casa Scott y C., Representants pera Espanya. FARMACIA DEL GLOBÓ, Plasa Real.

CAMISAS á mida y s' adoban las usadas. Sant Olaguer, 15, 1.— Per tallar una camisa y ferla, exclòs lo género, 2 pessetas.—Adobs á preus convencionals, segons sa classe.—Se passa á domicili á rebrer los encares.

DISPESAS. Per menjar y dormir, Sant Fernando, 52, fonda, Barceloneta.

PERA FIXAR CARTELS

barato al Centro de Fixació Hospital 46 segon. NOTA.—Los que s' fixin sens permis en sas parets pagaran á pesseta cada un.

ALS PROPIETARIS. que tinguin parets brutas de cartels. Se neteijan gratis y se'n prenen a lloguer Hospital 46 segon.

OLI DE OLIVAS de las oliveras del Duch de Arbeca d' Urgell. Se ven en la Plassa del Oli, número 6, tenda de fuster.

BUTLLETI ASTRONÒMIC

per I. MARTÍ TURRÓ.

10 Mars 1881.

ESTREL·LAS al MERIDIÀ	Polar.	Aldebara.	Cabra.	Rigel.
4h 57' T	5h 06' T	5h 50' T	5h 54' T	
Bertelgense.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus.
6h 31' T	7h 21' T	8h 08' T	8h 15' T	16h 43' T
Espiga	Arturo.	Antares.	Wega.	Altair.
1h 59' M	5h 52' M	5h 04' M	7h 12' M	8h 14' M
PLANETAS y constelacions en que s' troba.	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
Acuario.	Aries.	Capricor.	Piscis.	
Saturno.	Urano.	Neptuno.	Sol.	Lluna.
Piscis.	Leo.	Aries.	Acuario.	Cancer.

SOL—Ix á 6h 19M—se pon á 6h 01'

LLUNA—Ix á 1h 54T—se pon á 4h 25' M